

Marktevaluatie CO wetgeving
Kwalitatief en kwantitatief onderzoek
September 2024

In opdracht van **Techniek
Nederland**

 USP Marketing Consultancy

Index van de samenvatting

1 Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

2 Achtergrond onderzoek

Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

Situatie en complicatie

Ieder jaar zijn er koolmonoxide incidenten. Om die reden is per 1 oktober 2020 de wettelijke regeling CO-certificering (Gasketelwet) aangenomen. De Gasketelwet is vanaf 1 april 2023 van kracht en houdt in dat voor het onderhouden van gasverbrandingsinstallaties een CO-certificering is vereist. Met de Tweede Kamer is een evaluatie van het CO-stelsel afgesproken. Deze evaluatie dient voor 1 oktober 2024 aan de Tweede Kamer te worden gestuurd.

Uit verkennend onderzoek blijkt dat de wet een ongewenste marktordening heeft, dat het certificeringsproces duur en complex is waardoor bedrijven afhaken, dat een flink deel van de risico situaties niet afdekt, handhaving vaag is, er achterdeuren open staan, etc. Techniek Nederland zoekt onderbouwing voor haar lobby bij het beleidsdepartement en de politiek ten aanzien van de evaluatie van de wettelijke regeling CO-certificering.

Hoofdvraag

Wat zijn de ervaringen, knel- en pijnpunten en effecten van de CO-certificering onder de verschillende doelgroepen (installateurs, woningcorporaties en huiseigenaren)?

Antwoord

De belangrijkste bevindingen die uit dit onderzoek naar voren komen zijn:

1. Hoge investeringskosten en gebrek aan handhaving zorgen voor een ongewenste marktordening
2. Borging en kennis van de installateur moet voorop staan
3. Een deel van de risicovolle/onveilige situaties wordt niet door de ingevoerde wet afgedekt
4. De wet is vooral een (te) administratief procesgericht construct
5. Het handhavingsmodel moet herzien worden
6. De bekendheid van de Gasketelwet onder de consumenten moet vergoot worden

Op de volgende pagina's wordt iedere bevinding uitgelicht.

Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

1

Hoge investeringskosten en gebrek aan handhaving zorgen voor een ongewenste marktordening

De wetgeving heeft geleid tot ongewenste marktordening (haalbaarheid/betaalbaarheid wettelijke certificering en de technische activiteiten in bepaalde markten).

Waarom?

De certificering is nogal een investering voor bedrijven, zowel financieel als op het gebied van tijd. Met name voor de kleinere bedrijven is dit een flinke investering. Dit is ook te zien in de verhoging van de tarieven; de ZZP'ers die wel gecertificeerd zijn hebben hun tarieven relatief meer moeten verhogen sinds de certificering dan de grotere bedrijven. Deze flinke investering is de grootste reden dat installateurs zich niet laten certificeren en deze groep bestaat grotendeels uit ZZP'ers.

Daarnaast zorgt het gebrek aan handhaving voor oneerlijke concurrentie. Iets minder dan de helft van de gecertificeerde installateurs ervaart concurrentie van niet-gecertificeerde bedrijven. 42% van de niet-gecertificeerde installateurs heeft na 1 april 2023 nog werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties uitgevoerd

“

"Dat heeft wel impact gehad. Maar we waren gewend dat we 8 á 9 adressen op een dag deden. Sinds we Kiwa gecertificeerd zijn, doen we 5 à 6 adressen op een dag onderhoud. Dus we hebben de onderhoudscontracten met, uit mijn hoofd, 30 of 35% omhoog moeten doen" (Installateur 7)

”

Stijging tarief

Met (ongeveer) hoeveel procent is uw tarief gestegen sinds uw bedrijf gecertificeerd is?

Totaal	1 FTE	2-9 FTE	10-50 FTE	51-100 FTE	100+ FTE
23.2%	26.4%	24.1%	21.8%	13.0%	10.6%
<i>n=451</i>	<i>n=105</i>	<i>n=178</i>	<i>n=136</i>	<i>n=13</i>	<i>n=17</i>

Stellingen – Installateurs

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

	% helemaal mee eens + % mee eens
Wij ervaren concurrentie (verlies van klanten en opdrachten) van niet-gecertificeerde bedrijven	46%
De kosten die de certificerende instelling rekent zijn redelijk	22%

Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

2

Borging en kennis van de installateur moet voorop staan

De wetgever heeft het zwaarste middel van certificering onder accreditatie gekozen, terwijl de borging van kennis van de beroepsbeoefenaar voorop zou moeten staan.

Waarom?

Installateurs zijn het ermee eens dat door deze wetgeving de certificering boven de ervaring en kennis van de installateur komt te staan. Twee derde vindt dat erkenning voldoende zou moeten zijn om aan gasverbandingsinstallaties te mogen werken. Daarnaast zijn er eerder ook al andere erkenningen of certificaten geweest die behaald moesten worden, die nu met de wetgeving niet meer voldoen. Voor sommige installateurs voelt dat als 'geldklopperij'.

Tot slot is de grootste driver voor de beslissing om zich te certificeren de verplichting van de wet. Installateurs willen deze werkzaamheden blijven uitvoeren en hun klanten kunnen behouden. Zij hebben dus geen andere keuze dan certificering of stoppen.

“

“Ik ben technisch erkend en opeens word ik weer gezegd ja maar dat is helemaal niks meer waard en haal maar weer een ander papiertje. Dus dan krijg je een beetje het idee dat is gewoon een beetje geld genereren.”

(Installateur 4)

“Dus ja, als dat de eis is van de overheid om ons werk te mogen doen, dan gaan we dat doen. Dan kan ik er wel heel hard op mopperen en schelden en van alles van vinden. Ja, en ik wil met mijn bedrijf vooruit en ik wil niet achteraan hobbelen.” (Installateur 7)

”

Stellingen – Installateurs

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

	% helemaal mee eens + % mee eens
De borging en kennis van de installateur zou voorop moeten staan	89%
Erkenning zou voldoende moeten zijn om werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties uit te voeren	66%
Er zijn voldoende andere normen en erkenningen die koolmonoxide slachtoffers zouden moeten voorkomen	43%
Certificering is een te zwaar middel om werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties uit te mogen voeren	41%

Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

3

Een deel van de risicovolle/onveilige situaties wordt niet door de ingevoerde wet afgedekt

De wetgeving beslaat kwalitatief ongeveer 1/3 van de risicovolle situaties waarvoor de wetgever door de Onderzoeksraad Voor Veiligheid uiteindelijk heeft opgeroepen. 2/3 van de risicovolle / onveilige situaties wordt niet door de ingevoerde wet afgedekt.

Waarom?

Volgens de installateurs dragen fouten tijdens installatie, reparatie of onderhoud door de installateur bij aan CO-onveilige situaties. Echter zijn er andere oorzaken die volgens hen een grotere bijdrage leveren, namelijk het kluswerk van de eigenaar en achterstallig onderhoud. Bij deze punten ligt de verantwoordelijkheid duidelijk bij de eigenaar. Maar doordat de eigenaar niet bekend is met de Gasketelwet, zal deze verantwoordelijkheid niet zo snel erkend worden door de eigenaar.

Oorzaken CO-onveilige situaties

In welke mate dragen volgens u onderstaande oorzaken bij aan CO-onveilige situaties?

	Zeer grote mate	Grote mate	Kleine mate	Zeer kleine mate	Weet niet
Foutief geïnstalleerde rookgasafvoeren of gebreken hieraan	46%		28%	19%	7%
Kluswerk of andere activiteiten van de bewoner zelf	45%		26%	17%	9%
Achterstallig onderhoud	29%	37%		27%	7%
Fouten tijdens installatie, reparatie of onderhoud door de installateur	19%	26%	33%	21%	
Gebreken aan het toestel of onderdelen (materiaal)	15%	26%	36%	22%	

Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

4

De wet is vooral een (te) administratief procesgericht construct

Er is een groot administratief en procesgericht construct opgetuigd, waarbij de markt van certificerende instellingen onvoldoende capaciteit geeft (wat ook niet nodig zou moeten zijn als er gekozen was voor erkenning, een minder zwaar model van 'certificering').

Waarom?

Eén van de negatieve effecten die de CO-certificering met zich meebrengt, is het extra administratieve werk dat er bij komt voor de installateurs. Een onderhoudsbeurt kost meer tijd en de formulieren en checklists worden als erg lang en omslachtig ervaren. Ruim drie kwart van de gecertificeerde installateurs vindt dat de certificering (te) veel administratie bezorgd.

Daarnaast is er weinig ruimte voor uitzonderlijke situaties omdat deze niet worden meegenomen of duidelijk omschreven in de wetgeving. Er heerst onduidelijkheid over hoe situaties die niet binnen het standaard plaatje passen aangepakt moeten worden.

“

"Negatief is wel dat er gewoon **heel veel administratie** bij komt kijken. We hebben al een aantal collega's die aangegeven hebben van ja onderhoud aan de ketel ga ik echt niet meer doen, Kost veel te veel tijd. **Ik ben meer met de iPad bezig dan dat we echt met onze handen bezig zijn.** Ja, dat is zonde."

(Installateur 5)

"Ja, de verwachtingen die ik heb, de dingen waar wij tegenaan lopen is **de regels zijn deels duidelijk, maar ook weer deels onduidelijk.** En dat heeft vooral met de rookgasafvoer te maken. **Dat je als vakman vaktechnisch bedrijf, hoe moet je het noemen, ook gewoon een keer een uitzondering op papier mag zetten.** Dus ik heb er echt goed over nagedacht. Om die en die reden hebben we deze uitzondering gemaakt." (Installateur 7)

”

Stellingen – Installateurs

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

	% helemaal mee eens + % mee eens
De certificering brengt (te) veel administratie met zich mee	77%
Ik ben tevreden met de wijze waarop de certificerende instelling toetst of ik voldoe aan de eisen	55%
Ik vind de gestelde eisen voor het halen van het certificaat redelijk	55%

Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

5

Het handhavingsmodel moet herzien worden

De wetgeving is ingevoerd zonder concrete toezegging ten behoeve van het handhavingsmodel door Bevoegd Gezag (gemeente), waardoor de pakkans bij niet-naleven nihil is. En dus alleen de goede bedrijven investeren (en duurder zijn dan de niet-gecertificeerde bedrijven). Bovendien staat de achterdeur open door vrije verkoop van gasverbrandingstoestellen zonder installatie-/inbedrijfstellingsdienst.

Waarom?

Er is geen handhaving, waardoor niet-gecertificeerde bedrijven alsnog vrij spel hebben in het uitvoeren van werkzaamheden. De gemeente is wellicht ook niet de juiste partij om te handhaven, dit blijkt duidelijk doordat 4 op de 10 installateurs niet weet of het Bevoegd Gezag iets met de meldingen van CO-gevaarlijke situaties doet.

De vrije verkoop van gasverbrandingstoestellen zonder inbedrijfstellingsdienst werkt het uitvoeren van installaties, onderhoud en reparaties door niet gecertificeerde installateurs in de hand. 9 op de 10 installateurs zijn het ook niet eens met de vrije verkoop van gasverbrandingstoestellen. Maar de meeste installateurs zijn sceptisch over enige veranderingen hierin.

“

"Dat moet gehandhaafd worden, moet gecontroleerd worden. Anders dan loopt iedereen ermee weg natuurlijk." (Installateur 4)

"Als de leveranciers nou eens beginnen met de CV ketels alleen te gaan verkopen aan de groothandels die leveren aan de vakmannen. Dan ben je dat stukje al kwijt. Zolang de leverancier niet meewerkt en alleen maar het grote geld ziet, gaat het niet gebeuren." (Installateur 2)

”

Stellingen – Installateurs

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

	% helemaal mee eens + % mee eens
Wij ervaren concurrentie (verlies van klanten en opdrachten) van niet-gecertificeerde bedrijven	46%
Vrije verkoop van gasverbrandingstoestellen zonder installatie/inbedrijfstellingsdienst zou niet moeten kunnen	91%
Er is op dit moment geen handhaving met betrekking tot de CO wetgeving	71%

Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

6

De bekendheid van de Gasketelwet onder de consumenten moet vergoot worden

De voorlichting van de overheid is uitbesteed en gaat niet/weinig in op de basisproblematiek ('verplicht' onderhoud en inschakelen van een gecertificeerd installatiebedrijf/-monteur).

Waarom?

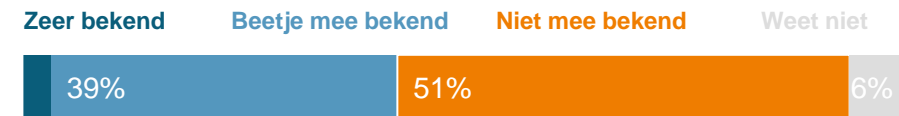
De helft van de huiseigenaren is niet bekend met de wetgeving en een deel van diegenen die er wel mee bekend zijn weten alsnog niet goed wat de wet inhoudt. Volgens installateurs én consumenten is het aan de overheid om deze bekendheid onder de consumenten te vergroten.

De onderhoudsfrequentie speelt ook een rol in de veiligheid van de installaties. 22% van de eigenaren zonder onderhoudscontract laat alleen onderhoud uitvoeren bij een storing. Daarnaast stijgen de kosten voor het onderhoud, waardoor de frequentie van onderhoudsbeurten onder klanten (zowel met als zonder onderhoudscontract) dreigt te dalen. Dit komt de veiligheid niet ten goede en men zal ook bewuster moeten worden van het belang van regelmatig onderhoud.

De druk bij de installateurs is erg hoog, terwijl er ook een verantwoordelijkheid ligt bij de consument. Maar zolang de consument niet bekend is met de Gasketelwet, zal deze verantwoordelijkheid niet zo snel erkend worden.

Bekendheid CO-wetgeving – Huiseigenaren

In hoeverre bent u bekend met de CO-wetgeving (gasketelwet)?

71% Weet **niet** dat ze een boete kunnen krijgen als ze werkzaamheden aan de ketel laat uitvoeren door een niet-gecertificeerde monteur/installateur [na uitleg CO-wetgeving]

87% Zou, nu ze dit weten, voortaan alleen een gecertificeerde monteur/installateur werkzaamheden laten uitvoeren

Stellingen – Installateurs

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

	% helemaal mee eens + % mee eens
Consumenten moeten beter voorgelicht worden over het belang van onderhoud aan de gasverbrandingsinstallaties	90%
Consumenten moeten bewuster worden van de gevolgen van het inschakelen van een niet-gecertificeerd installatiebedrijf/-monteur	83%
Het is aan de overheid om meer voorlichting over de wetgeving te geven aan de consumenten	82%

Index

Belangrijkste inzichten en aanbevelingen

Achtergrond onderzoek

Oorzaken, bijdrage en beeld van de Gasketelwet

De financiële impact van de Gasketelwet

Het certificeringsproces

Handhaving van de Gasketelwet

Verbeterpunten voor de Gasketelwet

Woningcorporaties en de Gasketelwet

Achtergrond onderzoek

Bedrijfs- en onderzoeksdoelstelling

Techneek Nederland wil via harde onderzoek data in de aanstaande evaluatie van het CO stelsel, invloed uitoefenen ten einde veranderingen te bewerkstelligen die zij voor ogen heeft en eerdere niet doorgevoerde adviezen alsnog doorgevoerd te krijgen.

Dit onderzoek is uitgevoerd om inzicht te krijgen in de ervaringen, knel- en pijnpunten en effecten van de CO-certificering onder de verschillende doelgroepen.

Methodologie en doelgroep

Dit onderzoek is gestart met een **kwalitatieve fase**, waarin diepte interviews zijn uitgevoerd onder twee doelgroepen; installatiebedrijven (10) en woningcorporaties (4). Deze interviews zijn online via Microsoft Teams of telefonisch afgenomen en duurde 45 tot 60 minuten.

Vervolgens is de **kwantitatieve fase** van het onderzoek gestart. De dataverzameling verliep door middel van online en telefonisch onderzoek. In deze fase zijn installatiebedrijven en huiseigenaren benaderd. Zie hieronder een overzicht van de aantallen per doelgroep en onderzoeksfase.

Fase	Installateurs	Woningcorporaties	Huiseigenaren
Kwalitatief	10	4	-
Kwantitatief	747	-	307

Tijdelijk doelgroep

Dit onderzoek is uitgevoerd vanaf mei tot en met augustus 2024.

Scope onderzoek

Project team

Maud Eykman

Project Manager
+31 6 11 21 07 13
Eykman@usp-mc.nl

Jan-Paul Schop

CEO / Fundeer
+31 6 5578 6342
Schop@usp-mc.nl

Achtergrond onderzoek: Leeswijzer

Aan de hand van dit icoontje op de linkerbovenhoek van de pagina wordt aangegeven dat de resultaten uit het kwalitatieve deel van het onderzoek komen.

Om aan te geven welke resultaten bij welke doelgroep behoren, gebruiken we de volgende iconen:

Installateurs:

Huiseigenaren:

Woningcorporaties:

Achtergrond respondenten kwalitatief onderzoek

Installateurs

Installatiebedrijf 1

1

Functie: Directeur
FTE: 7
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Ja

Installatiebedrijf 2

2

Functie: Directeur
FTE: 13
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Ja

Installatiebedrijf 3

3

Functie: Administratie + CO certificering
FTE: 6
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Ja

Installatiebedrijf 4

4

Functie: Directeur/eigenaar
FTE: 1
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Nee

Installatiebedrijf 5

5

Functie: Servicebeheer en onderhoudsmanager
FTE: 1200
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Ja

Installatiebedrijf 6

6

Functie: Bedrijfsleider
FTE: 10
CO gecertificeerd: Nee
Lid Techniek Nederland: Ja

Installatiebedrijf 7

7

Functie: Directeur
FTE: 17
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Ja

Installatiebedrijf 8

8

Functie: Directeur
FTE: 14
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Ja

Installatiebedrijf 9

9

Functie: Directeur
FTE: 13
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Nee

Installatiebedrijf 10

10

Functie: Werkvoorbereider/planner
FTE: 15
CO gecertificeerd: Ja
Lid Techniek Nederland: Ja

Achtergrond respondenten kwalitatief onderzoek

Woningcorporaties

Woningcorporatie 1

Functie: Contractbeheerder
Aantal eenheden: 3.000

Woningcorporatie 2

Functie: Projectleider Vastgoedexploitatie
Aantal eenheden: 15.000

Woningcorporatie 3

Functie: Werkvoorbereider, Techniek & Onderhoud PO
Aantal eenheden: 17.000

Woningcorporatie 4

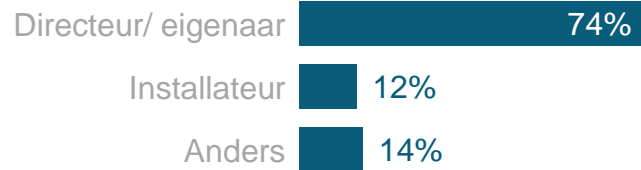
Functie: Bouwkundig opzichter NPO
Aantal eenheden: 6.300

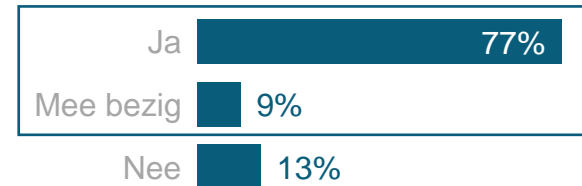
Achtergrond respondenten kwantitatief onderzoek

Functie

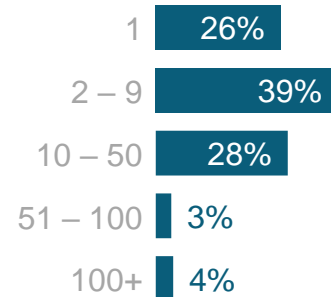
CO-gecertificeerd

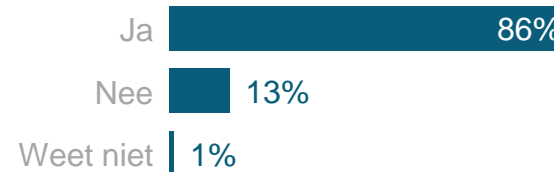
Aandeel werkzaamheden aan installaties en/of onderhoud aan gasketels

43%

FTE

Lid Techniek Nederland

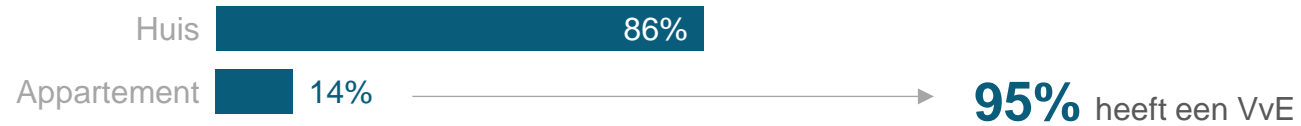

Achtergrond respondenten kwantitatief onderzoek

 Huiseigenaren

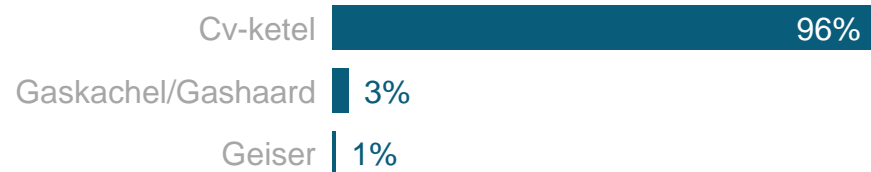
Type woning

Wat voor soort woning heeft u?

Type gasverbrandingsinstallatie

Wat voor gasverbrandingsinstallatie (verwarmingssysteem) heeft u in uw huis?

USP Marketing Consultancy

© 3 september 2024, USP Marketing Consultancy B.V.

De in deze uitgave vermelde gegevens zijn strikt vertrouwelijk en alle hierop betrekking hebbende auteursrechten, databankrechten en overige (intellectuele) eigendomsrechten worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van USP Marketing Consultancy B.V. verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt.